

Nr 105.

Av herr **Lövgren m. fl.**, om anslag till en experimentverksamhet i syfte att ur skogsavfall utvinna motorbränsle.

Frågan om vårt lands försörjning med brännolja blir för vart år som går ett större problem. Konsumtionen uppgår nu till c:a 600 milj. liter pr år, och av denna kvantitet är det blott en bråkdel, som täckes genom inhemsk produktion. Det säges, att landets sulfitspriftfabriker i nödfall skulle kunna producera 100 milj. liter motorsprit, men detta är ändock icke mer än $\frac{1}{6}$ av behovet. I övrigt kan det ju tänkas, att träkolsgas kan komma till användning i viss utsträckning, men även med utnyttjande till det yttersta av nu kända möjligheter skulle vi dock stå oss ganska slätt vid ett eventuellt krig och därmed följande avspärrning av importen. Under sådana förhållanden förefaller det oss önskvärt, att något göres för att redan nu få till stånd en experimentverksamhet, syftande till att utfinna ersättningsmedel för bensin och andra importerade brännolja, och vi tro, att en dylik verksamhet skulle ha utsikter att ge positiva och för landets oberoende värdefulla resultat. Vi erinra om, att man numera i Tyskland, England och Frankrike framställer brännolja ur stenkol och brunkol. Vi erinra vidare om, att problemet att framställa brännolja ur trä också är åtminstone laboriemässigt löst. Ja, det lär t. o. m. finnas en fabrik, som ur lövträ utvinna brännolja m. fl. produkter. Det stora problemet är emellertid att utexperimentera en fabriksmässig och ekonomisk metod att ur barrved utvinna brännolja. Det kvarlämnas nu årligen i skogarna miljoner kubikmeter toppar och kvistar som avfall efter avverkningarna, och det är särskilt med tanke på möjligheten att nyttiggöra detta avfall som vi skulle önska att statsmakterna måtte ställa medel till förfogande för en fabriksmässig experimentverksamhet.

Huru en dylik verksamhet skall organiseras är naturligtvis en fråga som kan bli föremål för skiftande meningar. Men vi ha tänkt oss, att den borde utföras i samarbete med trävaruindustrien på ett eller annat sätt. Cellulosaindustrien har ju nu ett centrallaboratorium som säkerligen äger förutsättningar att klara upp den laboriemässiga delen av experimenten. Och de fabriksmässiga experimenten i syfte att utfinna en praktisk och lösnande metod för brännoljaframställning ur skogsavfall böra väl kunna anordnas i samarbete med någon av de större träförädlingskoncernerna inom landet. Ett sådant samarbete bör så mycket hellre komma till stånd som en i stor skala bedriven framställning av brännolja ur skogsavfall ju måste förutsätta samarbete med dem som avverka skog här i landet.

Vilka penningmedel som erfordras för bedrivandet av en experimentverksamhet av den art, som vi här i korthet skisserat, är svårt att säga. Men vi föreställa oss att om frågans lösning skall forceras, så bör man anslå ett ganska kraftigt tilltaget belopp för ändamålet. Situationen ute i världen är enligt vår mening så osäker att vi här i landet böra göra mycket stora offer för att vinna en tryggad försörjning av brännolja eller rättare sagt motorbränsle.

Att leda verksamheten synes oss ingenjörsvetenskapsakademien vara det lämpligaste organet, men vi tro som sagt, att ett samarbete bör organiseras med dels cellulosaindustriens centrallaboratorium dels ock med något av de träförädlingsföretag, som äger personal och andra resurser ägnade att underlätta arbetet på detta problems lösning.

Vi ha här på grund av den korta tid som stått oss till buds endast kunnat beröra frågan i största allmänhet och anhålla därför att sedermera få tillställa vederbörande utskott ytterligare material till frågans belysning.

Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen ville anslå ett belopp av 500,000 kronor att användas till understödjande och organiserande av en i fabriksmässig skala bedriven experimentverksamhet i syfte att ur skogsavfall utvinna motorbränsle tillräckligt för landets försörjning vid en eventuellt i framtiden uppstående avspärrning av importen.

Stockholm den 20 januari 1937.

O. W. Lövgren.

N. E. Nilsson.

K. G. Viklund.

Otto Silberbrand.

Ernst Hage.

Gustaf Pettersson
i Hällbacken.

Jones Erik Andersson
i Ovanmyra.

Nils Olsson
i Rödningberg.

Nils A. Larsson
i Östersund